

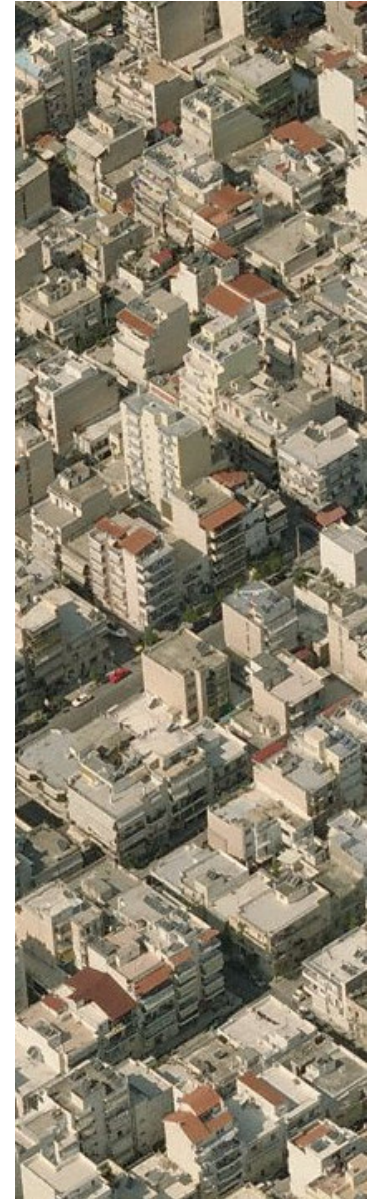
Het voorkómen van oververhitting

Freek den Dulk - Piode

Onderwerpen

- Wat doet warmtestraling met de gevel?
- Hoe kun je als architect oververhitting voorkomen?
- Hoe waardeert de EPC maatregelen tegen oververhitting
- Discussie (5 minuten)

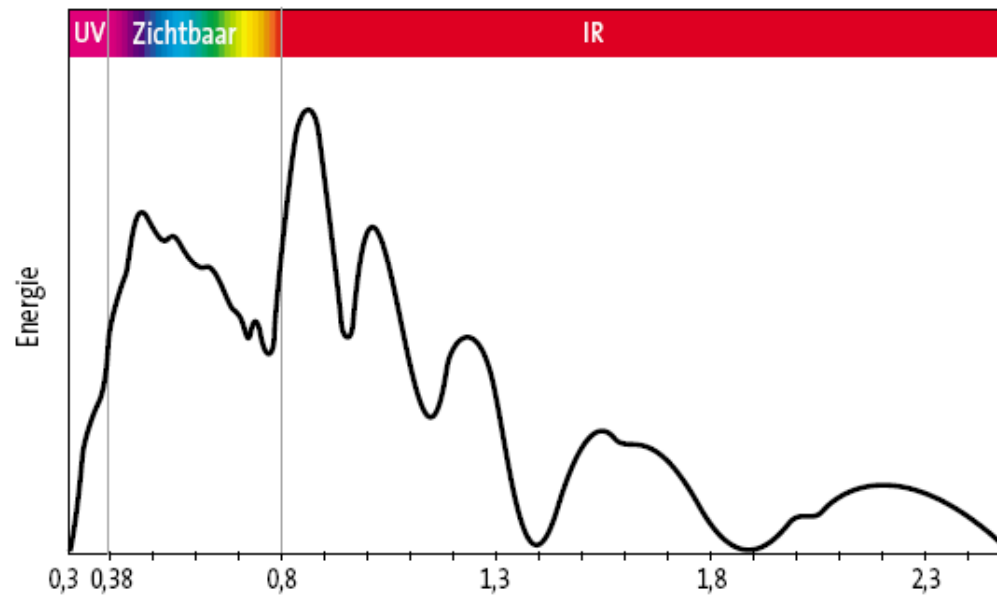
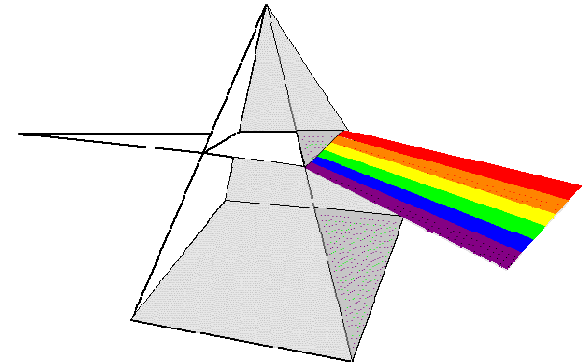
Wat doet warmtestraling met de gevel / het raam?

Raam

- daglicht en uitzicht
- ventilatie
- isolatie / warmte doorlatend
- licht / zonnewarmte

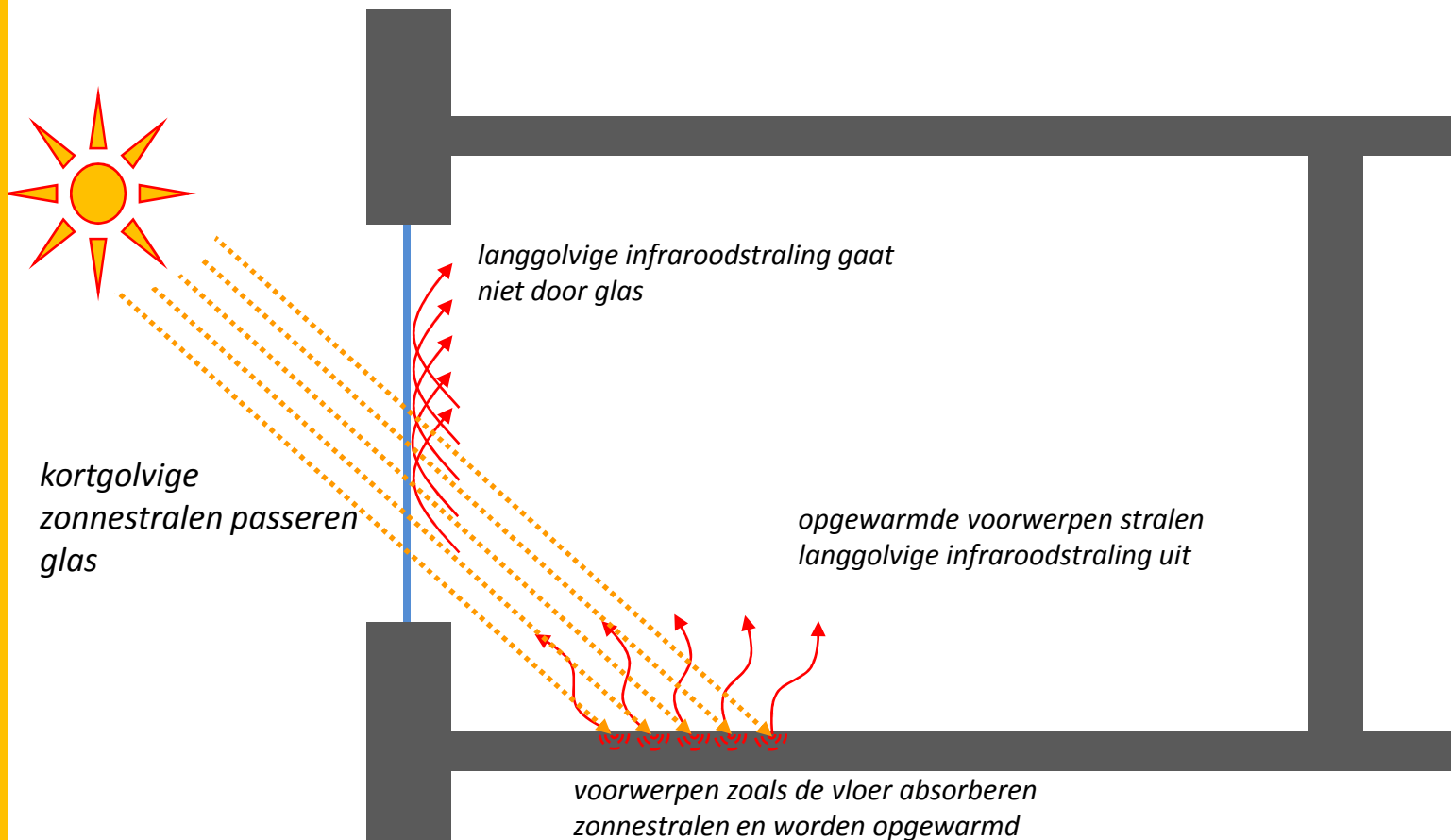
Samenstelling zonlicht

Korte golvige zonnestrallen

3% ultraviolette stralen (UV),
55% infraroodstralen (IR)
42% zichtbaar licht

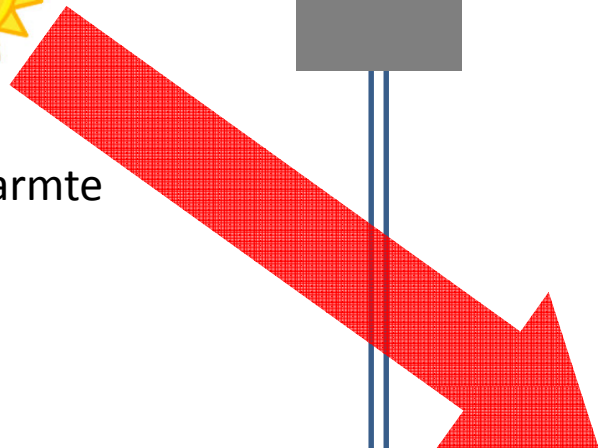
Broeikas principe

Energiebalans raam

zonnewarmte

transmissie
straling
convection

zonnewarmte naar
binnen

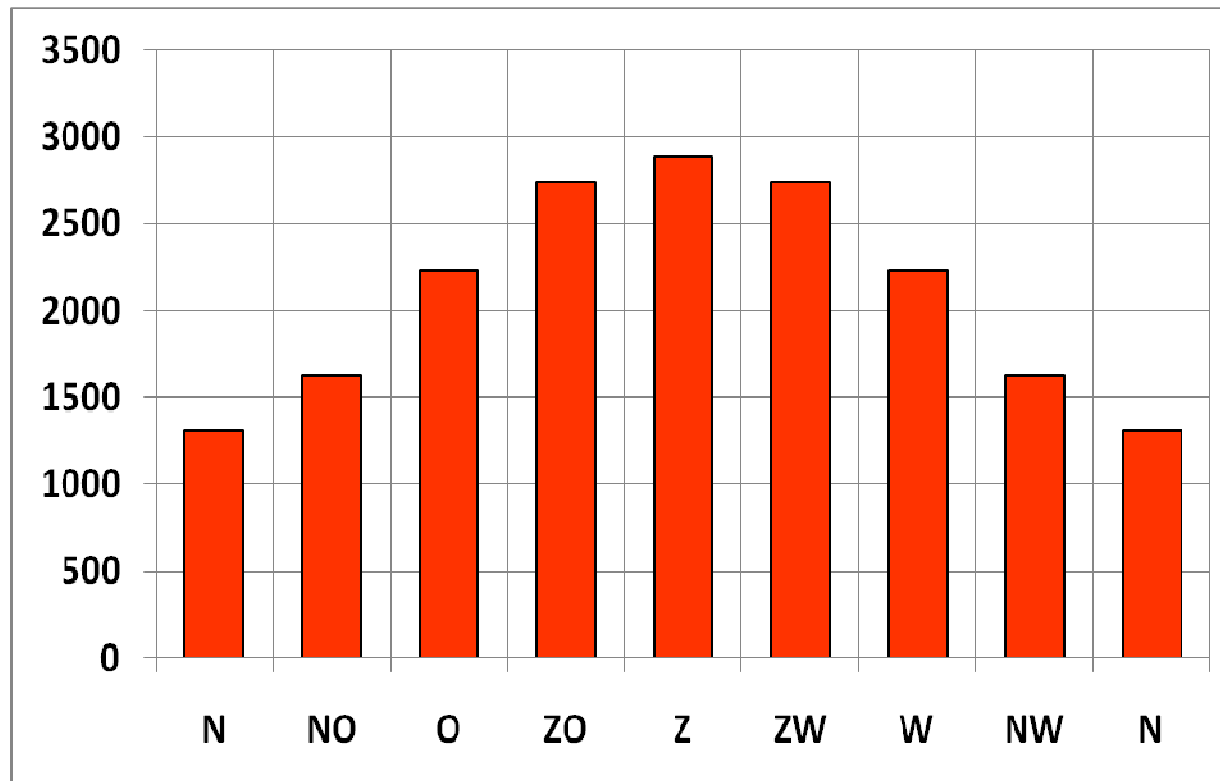
transmissie, straling
en convection naar
buiten

Oververhitting
in de zomer

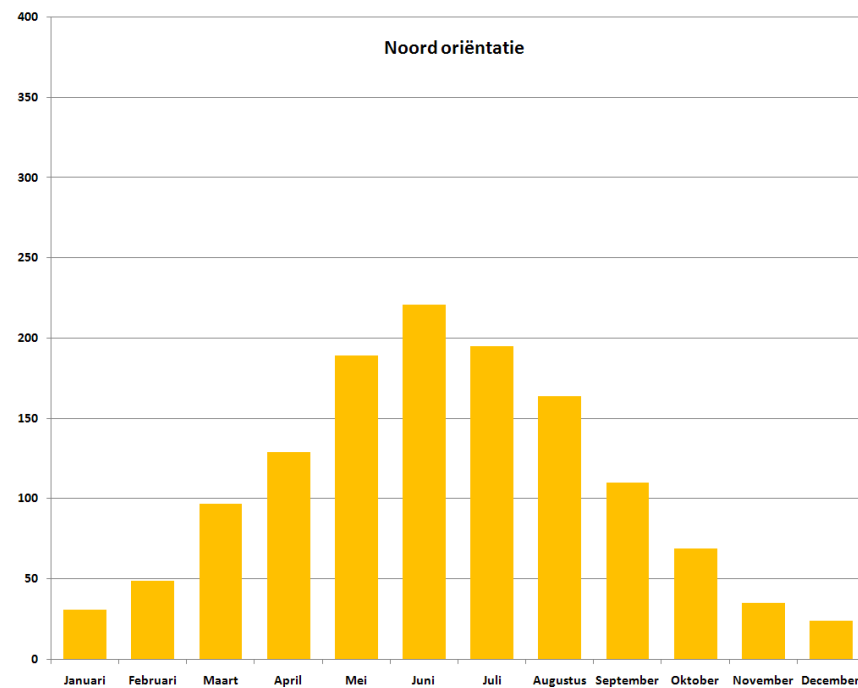
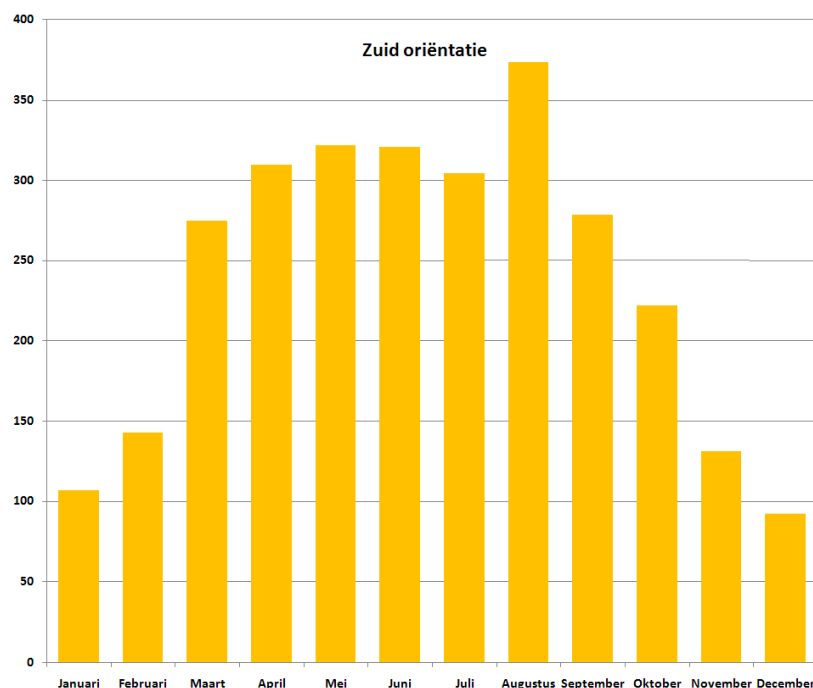
Oriëntatie

Totale hoeveelheid opvallende zonnestraling per jaar is op 1 m² raam in MJ zonder zonwering (bron NEN 5128).

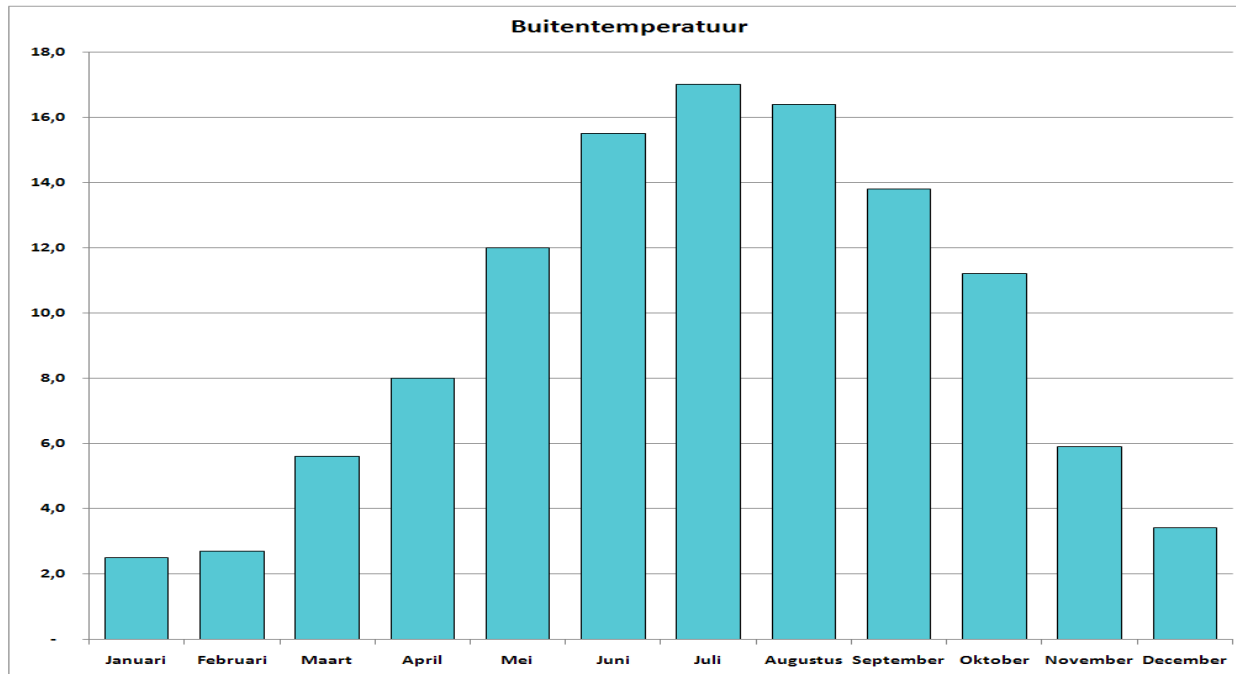

Zomer-winter

Totale hoeveelheid opvallende zonnestraling per maand op 1 m² zuid-raam in MJ zonder zonwering (bron NEN 5128).

Buitemtemperatuur per maand

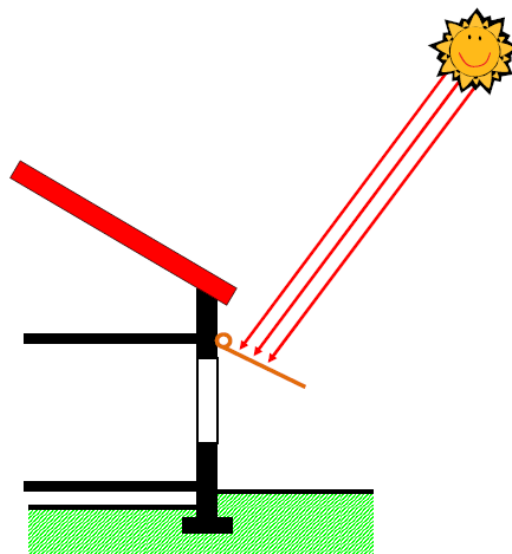
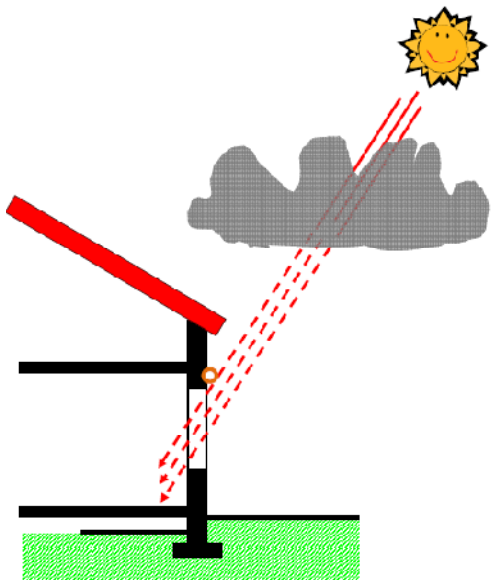

Buitemtemperatuur per maand
(bron NEN5128-maart 2004 –
tabel A1)

In de zomer is de zon in goed geïsoleerde huizen extra warmte:

- geen transmissie verlies
- ventilatieverlies

Zonwering

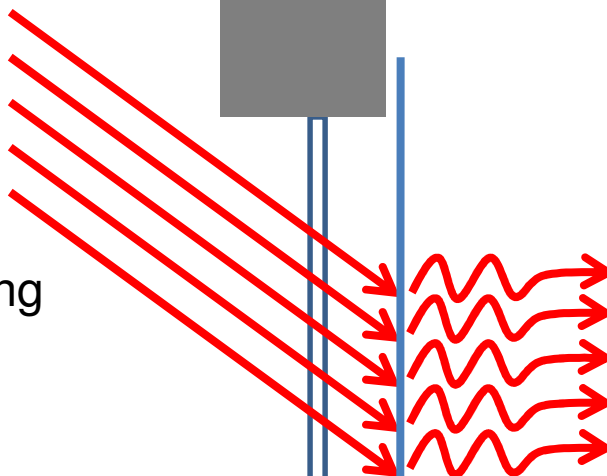
Bedienbare zonwering:
let op: automatische regeling bij schermen

Zonwering binnen

Kortgolvig
zonnestraling

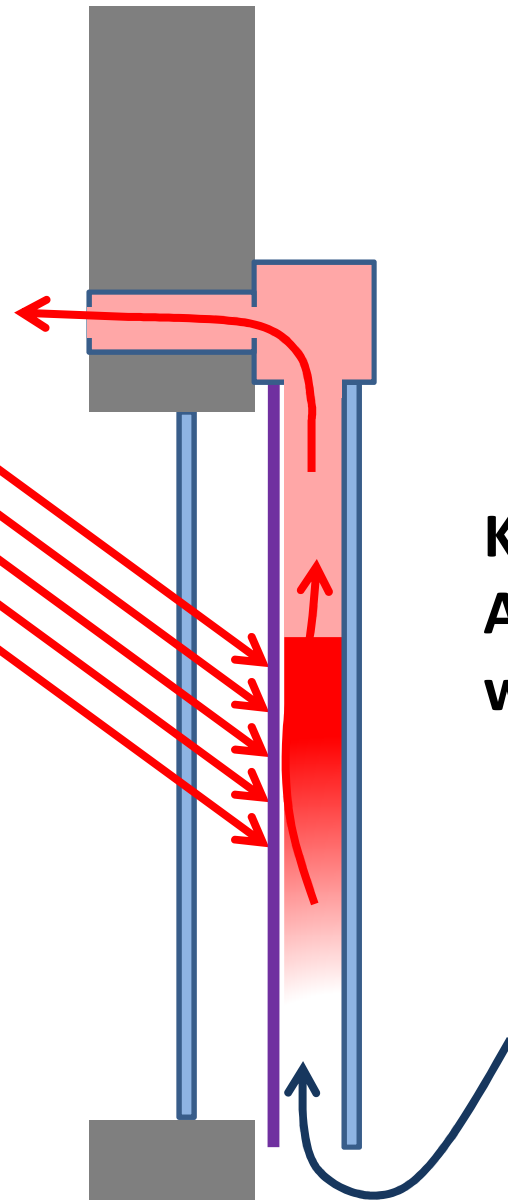
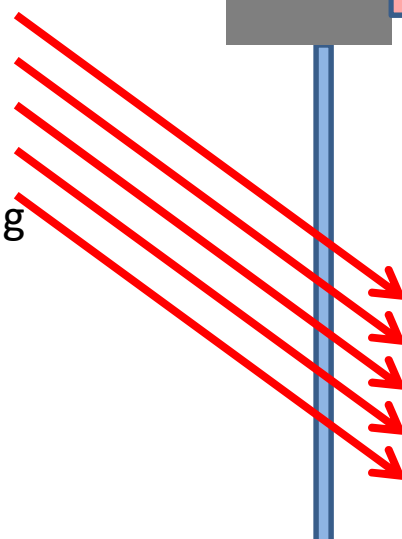

Zonwering aan de
binnenzijde
absorbeert zonnestralen
en straalt het als
“langgolvig” straling
(warmte) uit.

Zonwering binnen

Kortgolvig
zonnestraling

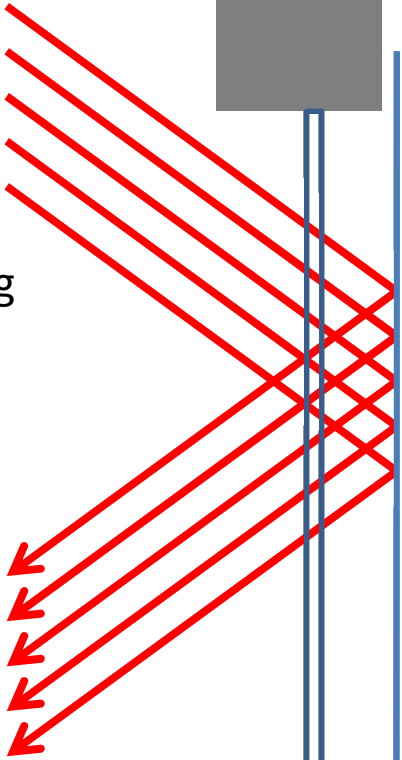

Klimaatraam
Afvoeren
warme lucht

Reflectieschermen

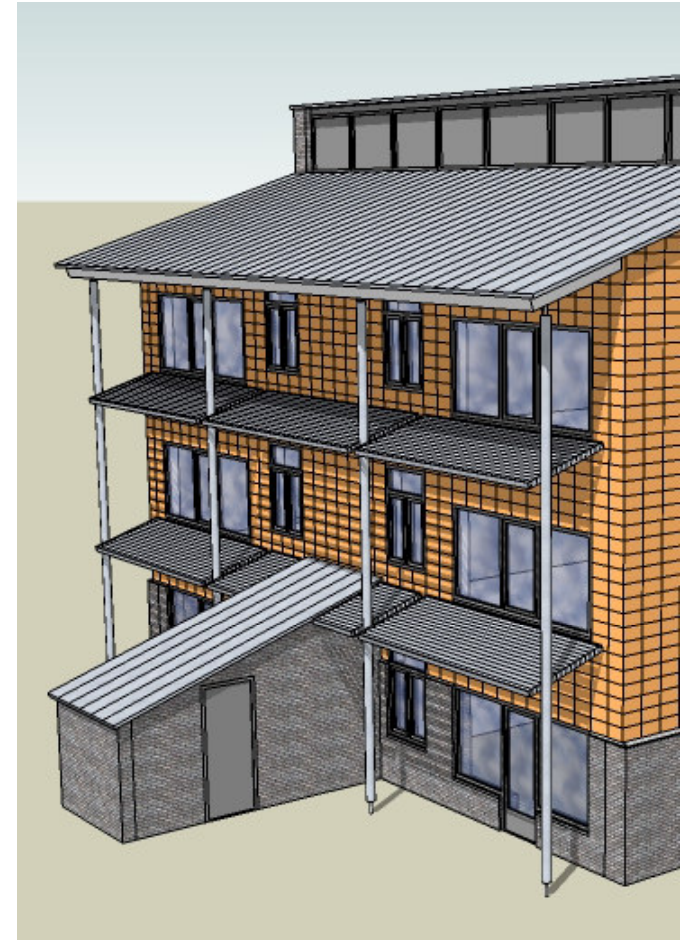
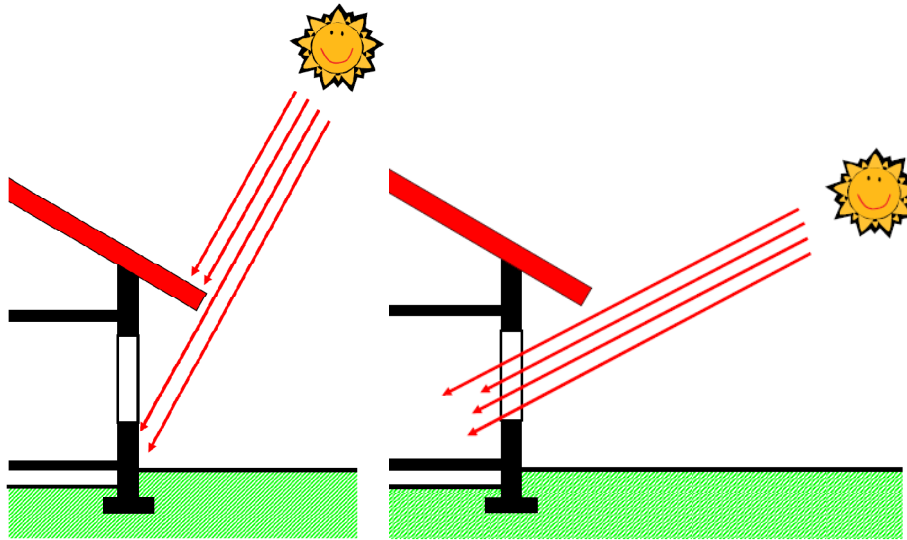

kortgolvig
zonnestraling

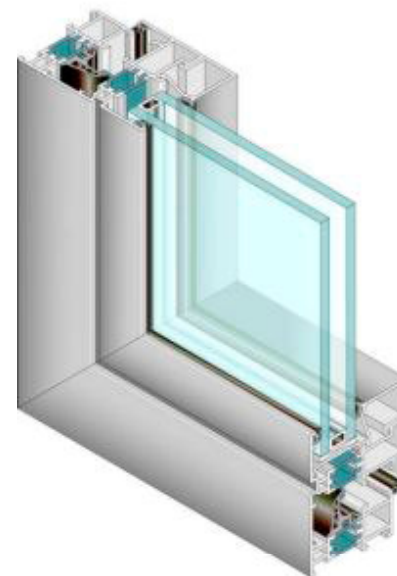
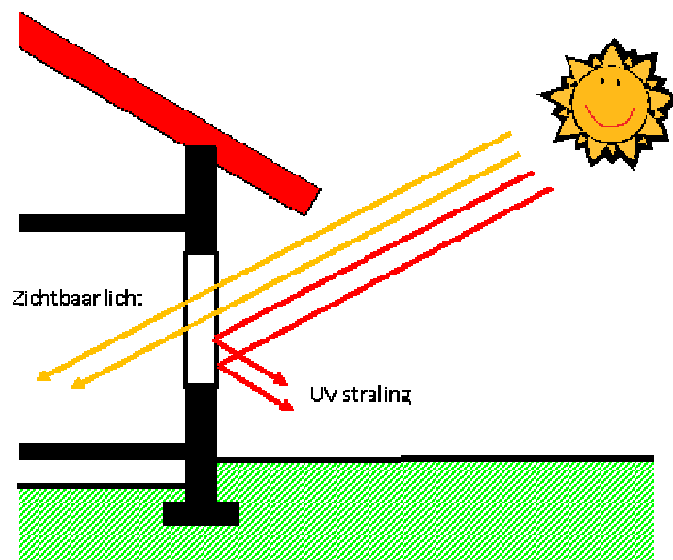

Reflectiescherm aan de
binnenzijde

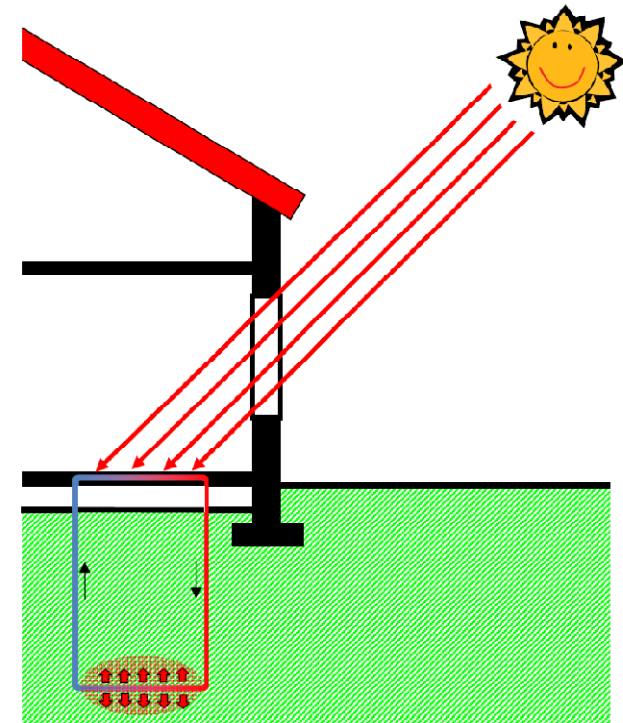
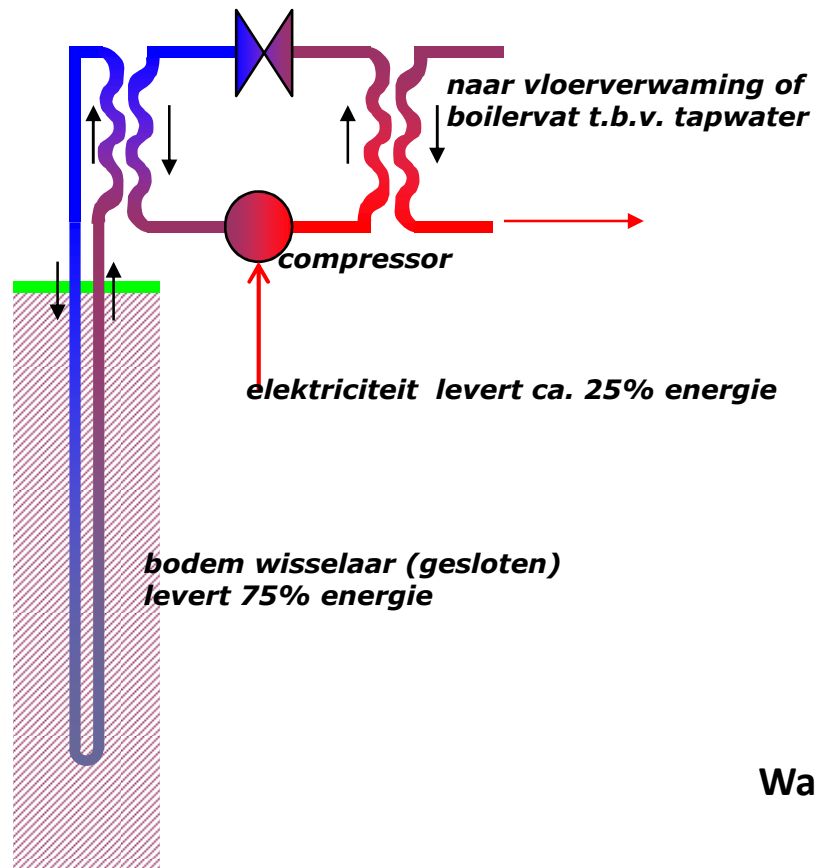
Vast overstek

Zonwerende beglazing

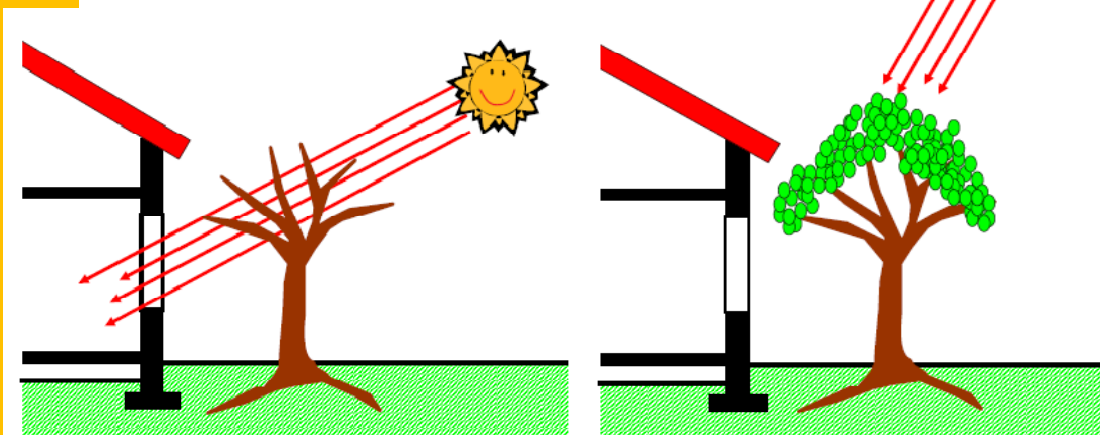
Vrije Koeling in combinatie met zonne-energie

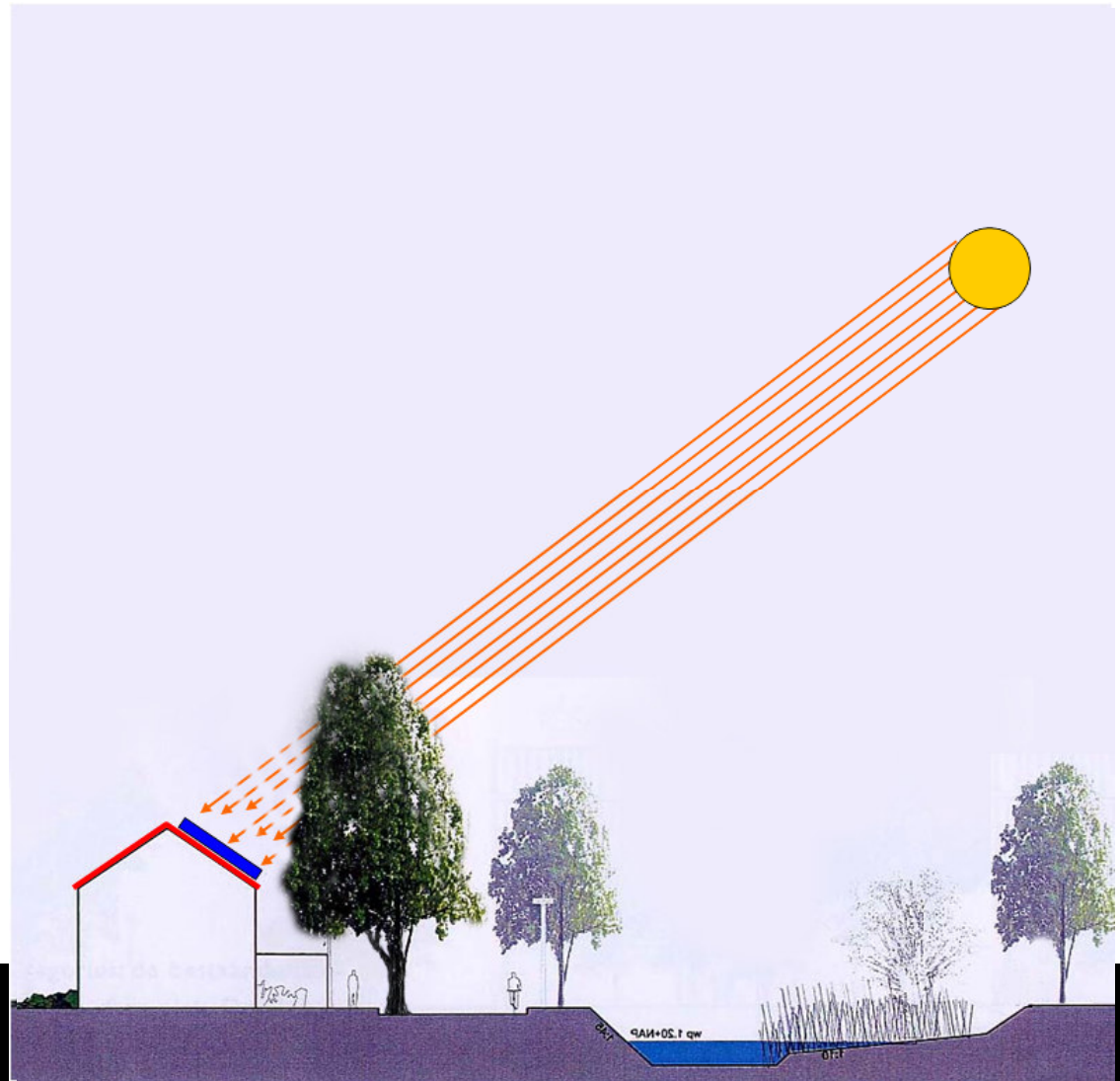
Warmtepompstelsel:

Koeling van de vloer = regeneratie van de bodem

Bladverliezende bomen

Bladverliezende bomen worden groot!

Zonwering en EPC

$$\text{EPC} = \frac{Q_{\text{pres;tot}}}{330 \times A_{\text{g;woon}} + 65 \times A_{\text{verlies}}} \times \frac{1}{c\text{EPC}}$$

Q_{pres;tot}

- verwarming (transmissie- en ventilatieverliezen, incl. ketelrendement)
- hulpenergie
- warmtapwaterbereiding;
- ventilatoren
- verlichting
- **of zomercomfort**
- **of koeling**
- bevochtiging
- zonne-energie PV en thermisch)

**Afhankelijk
van
temperatuuroverschrijding**

EPC – kiezen voor zonwering

Transparante delen	A [m ²]	U [W/m ² K]	ZTA [-]	Helling [°]	Zonwering	Beschaduwing
Ramen	5,48	1,60	0,60	90	ja	minimale belemmering
deur	1,40	2,00	0,00	90	nee	minimale belemmering
deurraam	1,00	1,60	0,60	90	nee	minimale belemmering

Inde huidige woningbouw norm:
Geen keuzemogelijkheid voor de verschillende
bedieningsmogelijkheden

Zonwering en EPC

Voorbeeld standaard rijwoning

Rc gevel = 4,0 W/m²K

Rc dak = 5 m²K/W

Uraam = 1,6 W/m²K - ZTA = 60%

	Zonder zonwering	Met zonwering
Verwarming <u>Q_{prim;verw}</u>	16703 MJ	16703 MJ
hulpenergie <u>Q_{prim;hulp;verw}</u>	2.889 MJ	2.889 MJ
warmtapwater <u>Q_{prim;tap}</u>	15017 MJ	15017 MJ
ventilatoren <u>Q_{prim;vent}</u>	2.734 MJ	2.734 MJ
verlichting <u>Q_{prim;vl}</u>	6.962 MJ	6.962 MJ
zomercomfort <u>Q_{zom;comf}</u>	2.557 MJ	1.017 MJ
Totaal primair energiegebruik	46.862MJ	45.322 MJ
Toelaatbaar energiegebruik (bij <u>EPC-eis ≤ 0,8</u>)	45.653 MJ	45.653 MJ
EPC	0,83 (voldoet niet)	0,80 (voldoet)

Δ EPC = 0,3!

Zonwering in passieve zonne-energiewoning

5 m² extra glas op zuid
2 m² minder glas op noord

	Zonder zonwering	Met zonwering
Verwarming <u>Q_{prim;verw}</u>	16.049 MJ	16.049MJ
hulpenergie <u>Q_{prim;hulp;verw}</u>	2.889 MJ	2.889 MJ
warmtapwater <u>Q_{prim;tap}</u>	15.017 MJ	15.017 MJ
ventilatoren <u>Q_{prim;vent}</u>	2.734 MJ	2.734 MJ
verlichting <u>Q_{prim;vl}</u>	6.962 MJ	6.962 MJ
zomercomfort <u>Q_{zom;comf}</u>	4.192 MJ	1.315 MJ
Totaal primair energiegebruik	47.843MJ	44.966 MJ
Toelaatbaar energiegebruik (bij <u>EPC-eis ≤ 0,8</u>)	45.653 MJ	45.653 MJ
EPC	0,84 (voldoet niet)	0,79 (voldoet)

Δ EPC = 0,5!

Conclusie

**De Gevel –
belangrijk voor:**

- realiseren van een comfortabel binnenklimaat
- energiezuinig bouwen

Binnenkort: SBR - Handleiding “Vat op de zon” - zonwering

Dank voor uw aandacht!

ir. F.W. den Dulk (Freek)

Piode – ontwerp- en adviesbureau BNA
Postbus 12
3800AA Amersfoort
Soesterweg 314A
3812 BH Amersfoort
T: 033-4631176
info@piode.nl
www.piode.nl

piode - ontwerp- en adviesbureau BNA

